

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI
İTHALAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ÇİN HALK CUMHURİYETİ MENŞELİ
“GÜNEŞ PANELLERİ”**

**DAMPİNG SORUŞTURMASI
2017/6 SAYILI TEBLİĞ BİLGİLENDİRME RAPORU**

Bu rapor; 1/72016 tarihli ve 29759 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2016/29) ile Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 8541.40.90.00.14 GTİP’leri altında kayıtlı “fotovoltaik (solar) panel ve modüller” ürününe yönelik başlatılan dumping soruşturmasına ilişkin bilgi, bulgu ve tespitleri içermekte olup söz konusu soruşturma neticesinde alınan karara ilişkin 01/04/2017 tarihli ve 30025 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğin (Tebliğ No: 2017/6) hukuken bir parçasıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Bilgi ve İşlemler

Kapsam

MADDE 1- (1) Bu rapor; 1/72016 tarihli ve 29759 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2016/29) ile Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 8541.40.90.00.14 GTİP’leri altında kayıtlı “fotovoltaik (solar) panel ve modüller” ürününe yönelik başlatılan dumping soruşturmasına ilişkin bilgi, bulgu ve tespitleri kapsamakta olup, söz konusu soruşturma neticesinde alınan karar 01/04/2017 tarihli ve 30025 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğin (Tebliğ No: 2017/6) ile yürürlüğe girmiştir.

Soruşturma

MADDE 2- (1) Yönetmeliğin 20 nci maddesinin 3 üncü fıkrası çerçevesinde Solartürk A.Ş., Sunlego A.Ş. ve Zahit Enerji A.Ş. tarafından yapılan başvuru, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve 8541.40.90.00.14 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) altında sınıflandırılan “fotovoltaik (solar) panel ve modüller” ürününün Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli olanlarına yönelik dumping soruşturması başlatılmıştır.

(2) 1/7/2016 tarihli ve 29759 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (2016/29 sayılı Tebliğ) vasıtasıyla başlatılan söz konusu soruşturma yürütülerek tamamlanmıştır.

Soruşturma ve zarar belirleme dönemleri

MADDE 3- (1) Damping belirlemesi için 1/1/2015-31/12/2015 tarihleri arası soruşturma dönemi olarak kabul edilmiştir. Zarar belirlemelerinde ise veri toplama ve analiz için 1/1/2013-31/12/2015 arasındaki dönem esas alınmıştır.

Başvuru sahibi firmaların yerli üretim dalını temsil yeteneği

MADDE 4- (1) Solartürk Enerji San. Tic. A.Ş, Sunlego Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. ve Zahit Enerji San. ve Tic.A.Ş. firmaları yerli üretim dalını temsilen dumping soruşturması açılması için başvuruda bulunmuştur.

(2) Yönetmeliğin 20 nci maddesinin 3 üncü fıkrası hükmünce bahse konu firmaların başvuru yeterlilik şartını taşıdıkları; başvuruya karşı çıkan yerli üreticinin bulunmadığı,

Yönetmelik'in 18 inci maddesinin 1 inci fıkrası çerçevesinde ise anılan firmaların “yerli üretim dalını” temsil şartını yerine getirdikleri görülmüştür.

(3) Yönetmeliğin 18 inci maddesi ve işbu maddenin 1 inci fıkrasındaki açıklamalar çerçevesinde şikâyetçi Solartürk Enerji San. Tic. A.Ş., Sunlego Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. ve Zahit Enerji San. ve Tic.A.Ş. firmaları nihai bildirimim ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

(4) Nihai Bildirim raporuna ilişkin görüşlerini sunan ilgili taraftar başvurunun yerli üretim dalının temsiline ilişkin herhangi bir veri açıklamadığını belirterek temsil şartını sağlamadığını ileri sürmüşlerdir. Başvuru esnasında alınan ve soruşturma sırasında da doğrulanan bilgilerden başvuru sahibi firmaların Yönetmeliğin 20 inci maddesinde yer alan başvuru temsil şartını sağlamakta olduğu, süresi içerisinde de başvuruya karşı çıkan herhangi bir yerli üretici olmadığı anlaşılmıştır.

Yerinde doğrulama

MADDE 5- (1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde yerli üreticiler Solartürk Enerji San. Tic. A.Ş., Sunlego Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. ve Zahit Enerji San. ve Tic. A.Ş. firmalarının idari birimlerinde ve üretim tesislerinde yerinde doğrulama gerçekleştirilmiştir.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

MADDE 6- (1) Soruşturma açılmasını müteakip, söz konusu ürünün T.C. Ekonomi Bakanlığı (Bakanlık) tarafından tespit edilen ithalatçılara, ÇHC'de tespit edilen üretici ve/veya ihracatçılara ve ÇHC'nin Ankara Büyükelçiliğine soruşturma açılış tebliği, şikâyetin gizli olmayan özeti ve soru formlarına ilişkin bildirimler gönderilmiştir.

(2) Anılan muhataplara soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dahil 37 gün süre tanınmıştır. İthalatçı ve ihracatçıların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(3) Yerli üreticiler soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgi ve belgeleri temin etmiştir.

(4) Soruşturma konusu ürünün ithalatını yaptığı tespit edilen ve kendilerine soru formu gönderilen firmalardan 20 ithalatçı firma soru formunu öngörülen süreler dahilinde yanıtlamıştır

(5) ÇHC'de yerleşik firmalardan aşağıda yer alan firmalar soru formuna yanıt iletmiştir. Bu firmalar, Hanwha Q Cells (Qidong) Co. Ltd., Hanwha Q Cells Hong Kong Limited, Zhejiang Jinko Solar Co. Ltd, Jinko Solar Co. Ltd., Jinkosolar Technology Limited, Jinko Solar (Switzerland) AG, Chint Solar (Zhejiang) CO., Ltd, Chint Solar (Shanghai) CO., Ltd, Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc., Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc., Renesola Jiangsu Ltd., Byd (Shangluo) Industrial Co., Ltd., Hefei Chinaland Solar Energy Co., Ltd. Jiangsu Seraphim Solar System Co., Ltd., Changzhou Trina Solar Energy Co., Ltd., Trina Solar (Changzou) Science & Technology Co., Ltd. Trina Solar (Schweiz) AG/Trina Solar (Switzerland) Ltd., Perlight Solar Co.,Ltd, CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd., CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd., Yingli Green

Energy South East Europe GmbH, Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd., Yingli Energy (China) Co., Ltd ve Yingli Green Energy Australia Pty. Ltd firmalarıdır.

(6) Gelen cevapların incelenmesinden, Hanwha Q Cells Hong Kong Limited firmasının Hanwha Q Cells (Qidong) Co. Ltd. firması ile; Jinkosolar Technology Limited ve Jinko Solar (Switzerland) AG firmalarının Zhejiang Jinko Solar Co. Ltd ve Jinko Solar Co. Ltd. firmaları ile; Yingli Green Energy Australia Pty. Ltd., ve Yingli Green Energy South East Europe GmbH firmalarının Yingli Energy (China) Co. Ltd. ve Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd. firmaları ile; Trina Solar (Schweiz) AG/Trina Solar (Switzerland) Ltd. firmasının Trina Solar (Changzou) Science & Technology Co., Ltd.ve Changzhou Trina Solar Energy Co., Ltd firmaları ile ilişkili tacir olduğu görülmüş ve söz konusu ilişkili firmaların verileri birlikte değerlendirilmiştir.

(7) İlgili taraflardan alınan yanıtlardaki nesnel görüşler, bu raporun ilgili kısımlarında değerlendirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

MADDE 7- (1) Soruşturma konusu ürün, 8541.40.90.00.14 GTİP’i altında yer alan “fotovoltaik (solar) panel ve modüller”dir.

(2) 2016/29 Sayılı Tebliğde, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu tarafından Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 8541.40.90.00.11 GTİP’i altında kayıtlı “Güneş pili (solar) (bir modül halinde birleştirilmiş veya panolarda düzenlenmiş olsun olmasın) (Yalnız güneş panelleri)” yönelik soruşturma açıldığı ilan edilmiş olup, 2017 yılında soruşturma konusu “fotovoltaik (solar) panel ve modüller” 8541.40.90.00.14 GTİP’i altında sınıflandırılmaya başlanmıştır.

(3) Soruşturma konusu ürün, güneş panelleridir. Çeşitli alanlarda güneş enerjisinden elektrik enerjisi elde edilmek üzere kullanılmaktadır. Soruşturma konusu ürün, güneş pillerinin bir modül halinde birleştirilerek, güneşten aldığı enerjiyi güneş pillerinin verimlilik oranlarına göre elektrik üreten panellerdir. Güneş panelleri ağırlıklı olarak 60 hücre ihtiva etmekle birlikte daha az veya fazla hücreli olarak da üretilebilmektedir. Hücrenin teknolojisi, kalitesi ve diğer koşullara göre 60 hücreli bir panel genel olarak 250-310 Watt civarı enerji üretebilmektedir. Bu miktarın gelişen teknoloji ve artan verimlilikle birlikte daha da yükselmesi mümkündür. Ayrıca, güneş panelleri diğer bir teknoloji olan ince film teknolojisi ile modül birleştirme işlemi olmaksızın tek parça panel olarak üretilmektedir.

(4) Yönetmeliğin 4 üncü Maddesi hükümleri çerçevesinde yapılan incelemeler neticesinde, soruşturmaya konu ülkelerden ithal edilen güneş panelleri ile yerli üretim dalı tarafından üretilen güneş panelleri; teknik ve fiziki özellikleri, çeşitleri, dağıtım kanalları, kullanım alanları, kullanıcıların ürünü algılaması ve birbirini ikame edebilmeleri açısından benzer özelliklere sahip oldukları ve soruşturmaya konu ülkelerden ithal edilen ürünlerin yerli üretim dalının ürünleriyle doğrudan rekabet içinde olduğu, bu nedenle de benzer ürün olarak kabul edilebileceği değerlendirilmiştir.

(5) Bir ihracatçı, yerli üreticilerin soruşturma konusu ürünün temel girdilerinden olan güneş pilini üretmediğini ve kendi ürünlerinin Türkiye’de üretilenlerden daha kaliteli olduğunu belirterek, kendi ürünleri ile yerli panellerin benzer olmadığını iddia etmiştir. Ancak, soruşturma konusu ürün güneş paneli olup, yerli ve ithal güneş panelleri verimliliğine göre etiketlenip satılmaktadır. Diğer taraftan, yerli ürünlerin kalitesiz olduğu ve bu nedenle tercih edilmediği gerçeği yansıtmamakta olup, yukarıda yer alan kriterler çerçevesinde benzer ürün yerli ürünler ile ithal ürünlerin benzer olduğu tespiti geçerliliğini korumaktadır.

(6) Soruşturma konusu ürün ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup uygulamaya esas olan, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan GTİP ve ilgili tabloda yer alan eşya tanımıdır. Bununla beraber, önlem konusu eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan tarife pozisyonunda ve/veya tanımında yapılacak değişiklikler uygulamaya halel getirmemektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Dampinge İlişkin Belirlemeler

Genel

MADDE 8- (1) Damping belirlenmesi için 1/1/2015-31/12/2015 tarihleri arası soruşturma dönemi olarak kabul edilmiştir.

Piyasa ekonomisi iddiasına ilişkin değerlendirmeler

MADDE 9 - (1) Yönetmeliğin Ek 1 inci maddesi hükmü uyarınca, piyasa ekonomisi uygulamayan ülkelerden yapılan ithalata yönelik damping soruşturmalarında, ilgili ülkedeki soruşturmaya tabi üreticilerin soruşturma konusu ürünün üretiminde ve satışında bahse konu maddede belirtilen ölçütler çerçevesinde piyasa ekonomisi koşullarının geçerli olduğunu yeterli delillerle göstermesi halinde bu üreticiler için normal değer tespiti Yönetmeliğin 5 inci maddesi; aksi durumda ise Yönetmeliğin 7 nci maddesi uygulanmaktadır.

(2) ÇHC Ticaret Bakanlığı, ÇHC Büyükelçiliği Ekonomi ve Ticaret Müşavirliği ve diğer ilgili ihracatçı firma temsilcileri ÇHC’nin DTÖ Katılım protokolüne göre, 11 Aralık 2016 tarihinden sonra 15(a) ii metoduna normal değer belirlenmesinde son verilmesi gerektiğini, bu çerçevede bu soruşturmada normal değer piyasa ekonomisine göre belirlenmesini talep etmektedir. ÇHC için normal değer, DTÖ mevzuatı ve ilgili ulusal mevzuat çerçevesinde belirlenmiştir.

(3) Soru formlarına cevap veren firmalardan Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd. firması piyasa ekonomisi koşullarında faaliyet gösterdiğini belirterek, firmasının piyasa ekonomisi statüsünde değerlendirilmesi talep etmiştir.

(4) Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd. firmasının piyasa ekonomisi koşullarında faaliyet gösterdiğine ilişkin iddiaları Yönetmelik hükümleri çerçevesinde incelenmiştir. Söz konusu firma için yapılan belirlemeler aşağıda yer almaktadır.

(5) Piyasa ekonomisi koşullarında faaliyet gösterdiğini iddia eden firma için yapılan değerlendirmede, öncelikle Ticaret Kanunu, İş Kanunu, Eşya Kanunu, İflas Kanunu ve Muhasebe Kanunu incelenmiştir. Gerçekleştirilen inceleme neticesinde;

T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

- a) 31/10/1999 tarihli Muhasebe Kanununun 8 inci (1 inci fıkra) ve 36 ncı maddelerinde (2 nci fıkra);
- b) 27/8/2006 tarihli İflas Kanununun 76 ncı (2,3,7,8 ve 9 uncu fıkraları); 89 uncu (2 nci fıkra) maddelerinde;
- c) 16/3/2007 tarihli Eşya Kanununun 22 nci, 43 üncü, 45 inci, 48 inci, 53 üncü, 58 inci, 119 uncu, 209 uncu ve 246 ncı maddelerinde;
- d) 5/7/1994 tarihli ve 28 numaralı İş Kanununun 9 uncu, 44 üncü, 46 ncı (2 nci fıkra), 48 inci (1 inci fıkra) ve 106 ncı maddelerinde;
- e) 27/10/2005 tarihli Ticaret Kanununun 19 uncu, 65 ila 71 inci maddeleri ile 214 üncü maddesinde;
- (6) ÇHC'nin merkez ve taşra otoritelerine verilen yetkiler çerçevesinde şekillenen iş ortamında Yönetmeliğin ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde ifade edilen unsurların oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (7) ÇHC'de yapılan reformlarla birlikte bir miktar gevşemeye rağmen uygulanmakta olan daimi ikamet izin sistemi (hukuo sistemi) nin üretimin temel girdilerinden biri olan işgücünün serbest dolaşımını kısıtladığı ve işçi ücretlerinin piyasa koşullarında oluşmasını engellediği,
- (8) ÇHC'de arazi mülkiyeti kolektif olup devlet tarafından idare edilmekte ve özel mülkiyete izin verilmemektedir. Sınırlı olan arazi kullanım hakları devlet tarafından belirli aralıklarla firmalara verilmekte ancak bu hakların kullanımı yine devlet iznine tabi olmaktadır. Firmalarının tesislerinin bulunduğu arazilerin kendilerine ait olmayıp bu arazilerin kullanım haklarına sahip oldukları ancak söz konusu kullanım haklarına ilişkin fiyatlamaların ve amortismanın nasıl belirlendiğinin şeffaf olmadığı görülmüştür. Bu kapsamda devletin temel üretim girdilerinden biri olan arazi üzerinde mutlak söz sahibi olduğu ve dolayısıyla üretimin temel girdilerinden birisi olan arazinin değerinin piyasa koşullarında oluşmadığı anlaşılmaktadır.
- (9) Bu değerlendirmeler ışığında, Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd. firmasının piyasa ekonomisi koşullarında faaliyet gösterdiği iddiası kabul edilmemiştir.

Normal Değerin Belirlenmesi

MADDE 10 – (1) İşbu raporun 9. maddesinde yapılan değerlendirmeler neticesinde, ÇHC'de mukim soruşturma konusu firmalar piyasa ekonomisinde faaliyet gösteriyor olarak kabul edilmediğinden, normal değer, Yönetmelik'in 7 inci maddesi çerçevesinde alınmıştır. Buna göre, Türkiye'de benzer malın birim imalat maliyeti kalemlerinden işçilik, amortisman ve genel üretim giderleri ile genel, idari satış giderleri ve finansmanda ihracatçı firmalar lehine olmak üzere gerekli ayarlamalar yapılarak ticari maliyet elde edilmiş ve bu maliyete %10 oranında makul bir karın eklenmesiyle fabrika çıkış aşaması oluşturulmuş normal değer belirlenmiştir.

İhraç fiyatının belirlenmesi

MADDE 11 – (1) İhraç fiyatı kural olarak bahse konu firmaların Türkiye’ye satışlarında bağımsız alıcılara fiilen ödenen fiyat esasında belirlenmiştir.

Fiyat karşılaştırması

MADDE 12- (1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı aşamada karşılaştırılmıştır.

(2) Yönetmelik’in 10 uncu maddesi hükmü gereğince, ilgili taraflarca fiyat karşılaştırmasını etkilediği ileri sürülen hususlar değerlendirilmiş ve normal değer ile ihraç fiyatında gerekli ayarlamalar yapılmıştır.

(3) Söz konusu ayarlamalar, üretici/ihracatçı firmalara özel iletilen bildirimlerle dikkatlerine sunulmuştur.

Damping marjları

MADDE 13- (1) Yönetmeliğin 11 inci maddesi hükmü çerçevesinde damping marjları, normal değer ile ihraç fiyatlarının ağırlıklı ortalamalarının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır.

(2) Damping marjının belirlenmesinde yapılan hesaplamalar, firma özel bildirimlerde gösterilmiştir.

(3) Soruşturmaya taraf olan ÇHC’de yerleşik üretici-ihracatçı firmalardan soru formlarını cevaplayarak işbirliğinde bulunanların sayısının çok fazla olması nedeniyle, Yönetmeliğin 27. Maddesinin hükmü çerçevesinde örneklem yöntemine başvurulmuştur. Bu kapsamda, Türkiye’ye ihracatta en büyük paya sahip olan 3 firma mutabakatları alınarak örnek olarak seçilmiştir. Bu surette, örnek olarak seçilen firmaların Türkiye’ye soruşturma konusu ürün ihracatı, işbirliğinde bulunan tüm firmaların soruşturma konusu üründe Türkiye ihracatının önemli bir kısmını teşkil etmektedir.

(4) Örnekleme aşağıdaki firmalar alınmıştır. Söz konusu firmalar için CIF ihraç fiyatının yüzdesi olarak hesaplanan damping marjları aşağıda yer almaktadır.

Hanwha Q Cells (Qidong) Co. Ltd.	:	%26,99
Zhejiang Jinko Solar Co., Ltd. ve Jinko Solar Co., Ltd.	:	%27,92
Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd.	:	%28,14

(5) Örnekleme alınmayıp işbirliğinde bulunduğu kabul edilen diğer firmalar için ise örneklemin ağırlıklı ortalaması olan oranında damping marjı hesaplanmıştır. Bu firmalar ve hesaplanan damping marjları aşağıda yer almaktadır.

Byd (Shangluo) Industrial Co. Ltd.	:	%27,41
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc.	:	%27,41
Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc.	:	%27,41
CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd.	:	%27,41
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd.	:	%27,41
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd.	:	%27,41
Trina Solar (Changzou) Science & Technology Co. Ltd.	:	%27,41
Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd.	:	%27,41
Yingli Energy (China) Co. Ltd.	:	%27,41
Hefei Chinaland Solar Energy Co. Ltd.	:	%27,41
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd.	:	%27,41
Perlight Solar Co. Ltd.	:	%27,41
Renesola Jiangsu Ltd.	:	%27,41

(6) Bunların dışında kalan ve işbirliğinde bulunmayan diğer firmalar için ise Jinko firmasının işlem bazında en yüksek damping marjı olan %37,78 oranındaki marjı alınmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Zarara İlişkin Belirlemeler

İthalatın hacmi ve gelişimi

MADDE 14 – (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi birinci fıkrası kapsamında soruşturma konusu ürünün tüm ülkelerden ve soruşturmaya tabi ülkeden gerçekleşen ithalat miktarına ve birim fiyatlarına ilişkin inceleme gerçekleştirilmiştir.

(2) Bu kapsamda, 01/01/2013-31/12/2015 dönemi zarar inceleme dönemi olarak belirlenmiştir.

(3) İthalat verilerinin soruşturma konusu solar panel ile birlikte solar hücrelerini içerdiği ve yanıltıcı olduğu iddia edilmiştir. Zarar inceleme döneminde, soruşturma konusu GTİP panel ve hücreyi içermektedir. Ancak, yerli üreticilerin soruşturma konusu üründe ithal ürünlere göre pazar payı oldukça düşük olduğundan ithal etmiş oldukları hücrelerin hacmi genel ithalatın eğilimlerini ve bu bağlamda yapılan analizleri etkilemeyecek düzeydedir. Diğer taraftan, hücrelerin birim fiyatının panellere göre daha pahalı olması nedeniyle, hücrelerin verilerden çıkarılabilmesi durumunda aşağıda verilen birim fiyatların daha da düşmesi gerekecektir.

Genel ithalatın gelişimi ve fiyatları

MADDE 15 – (1) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı miktarı temelinde 2013 yılında 3.074.027 kg olarak gerçekleşirken 2014 ve 2015 yıllarında sırasıyla 10.416.621 kg ve 42.304.256 kg seviyesinde oluşmuştur.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalat gelişimi incelendiğinde 2013 yılında 30.261.909 ABD Doları olan ithalatın 2014-2015 döneminde sırasıyla 94.964.049 ABD Doları ve 328.752.672 ABD Doları olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

(3) Genel ithalatın ortalama birim fiyatları incelendiğinde ise 2013-2015 döneminde sırasıyla 9,84 ABD Doları/kg; 9,12 ABD Doları/kg ve 7,77 ABD Doları/kg olarak gerçekleştiği görülmektedir.

ÇHC menşeli ithalatın gelişimi ve fiyatları

MADDE 16 – (1) ÇHC menşeli tüm ithalatın gelişimi incelendiğinde 2013 yılında 2.295.159 kg olan ithalatın 2014-2015 döneminde sırasıyla 8.199.668 kg ve 35.163.965 kg olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

(2) ÇHC menşeli tüm ithalatın gelişimi incelendiğinde 2013 yılında 19.057.309 ABD Doları olan ithalatın 2014-2015 döneminde sırasıyla 65.811.342 ABD Doları ve 270.854.744 ABD Doları olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın ortalama birim fiyatları incelendiğinde ise 2013-2015 döneminde sırasıyla 8,30 ABD Doları/kg; 8,03 ABD Doları/kg ve 7,70 ABD Doları/kg olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Diğer ülkelerden gerçekleştirilen ithalat

MADDE 17 - (1) Soruşturma konusu ürünün soruşturma konusu ülke dışındaki ülkelerden gerçekleşen ithalatın miktar temelinde 2013 yılında 778.868 kg olarak gerçekleşirken 2014 ve 2015 yıllarında sırasıyla 2.216.953 kg ve 7.140.291 kg seviyesinde oluşmuştur.

(2) Diğer ülkelerden yapılan ithalatın gelişimi incelendiğinde 2013 yılında 11.204.600 ABD Doları olan ithalatın 2014-2015 döneminde sırasıyla 29.152.707 ABD Doları ve 57.897.928 ABD Doları olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

(3) Diğer ülkelerden gerçekleşen ithalatın ortalama birim fiyatları incelendiğinde ise 2013-2015 döneminde sırasıyla 14,39 ABD Doları/kg; 13,15 ABD Doları/kg ve 8,11 ABD Doları/kg olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Türkiye toplam benzer mal tüketimi ve pazar payları

MADDE 18 – (1) Türkiye toplam benzer mal tüketiminin hesaplanmasında, başvuru sahibi firmaların toplam Türkiye üretimi içindeki payı kullanılarak toplam Türkiye satışı bulunmuş ve bu satışa genel ithalatın miktarı eklenmiştir.

(2) Değerlendirmenin nesnel bir biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla soruşturmaya konu ülkenin; üçüncü ülkelerin; yerli üretimin pazar payları hesaplanmıştır.

(3) Bu çerçevede, soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalatın pazar payının hem yerli üretim dalına hem de üçüncü ülkelere göre oldukça yüksek olduğu aynı zamanda da zaten yüksek olan payını daha da arttırdığı görülmektedir.

Fiyat kırılması ve baskısı

MADDE 19 - (1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde dampedli ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken, ithalat fiyatları ile yerli üreticilerin satış fiyatları ve maliyetleri dikkate alınarak fiyat kırılması ve baskısı hesaplanmıştır.

(2) Fiyat kırılmasının nesnel bir biçimde değerlendirilebilmesi amacıyla damping marjı hesaplamasına koşut olarak yerli üretim dalının en çok imalatını ve satışını gerçekleştirdiği, aynı zamanda genel olarak ithalatı yapılan 60 hücreli güneş panellerinin soruşturma dönemindeki ortalama yurtiçi satış fiyatları esas alınmıştır. Eş yönlü olarak soruşturma döneminde, ithalatı yapılan ürünlerin büyük çoğunluğunun güneş paneli olduğu dikkate alınarak 60 hücreli güneş panellerinin CIF temelindeki ortalama ithal fiyatı alınmıştır. Alınan değer, Türkiye'ye en çok ihracat firmanın ihraç ortalamasının üzerinde olup, ihracatçı lehine olmak üzere ortalama fiyatlar kullanılmıştır. Bu değere gümrük vergisi ve gümrükleme masrafları eklenerek 60 hücreli güneş paneli ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı saptanmıştır.

(3) Her iki değer karşılaştırılması neticesinde soruşturma konusu ülke menşeli anılan özellikteki güneş panelinin Türkiye piyasasında oluşan fiyatının yerli üretim dalı yurtiçi satış fiyatını %1* oranında kırdığı tespit edilmiştir.

(4) Anılan üründe yerli üretim dalının fiyatını makul bir kar düzeyinin ne kadar altında kaldığını gösteren fiyat baskısı oranı %2*olarak tespit edilmiştir.

Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

MADDE 20 – (1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin incelenmesinde, yerli üretim dalının zarar dönemine (2013-2015) ait verileri esas alınmıştır. Yönetmeliğin 17 nci maddesi hükümleri çerçevesinde, dampingli ithalatın yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla, yerli üretim dalının üretim, satış, pazar payı, yurtiçi fiyatlar, kapasite, kapasite kullanım oranı, maliyetler, stoklar, istihdam, verimlilik, nakit akışı, yatırımlardaki artış, kârlılık, net dönem kârı/zararı verileri başta olmak üzere muhtelif göstergelerinden istifade edilmiştir.

(2) Söz konusu dönem için yapılan zarar analizinde eğilimi görebilmek amacıyla TL temelindeki veriler TÜİK tarafından hesaplanan yıllık ortalama üretici fiyatları 2013 yılı temel alınarak endeksi kullanılarak enflasyondan arındırılmış ve reel hale getirilmiştir. 2013 yılında 100 olan fiyat endeksi 2014 yılında 110, 2015 yılında ise 116 olarak gerçekleşmiştir.

(3) Diğer taraftan, soruşturma konusu ürün esasen dolar bazında fiyatı belirlenmekte olup, 2013 yılında 100 olan dolar kuru endeksi 2014 yılında 115'e 2015 yılında ise 143'e çıkmış bulunmaktadır. Bu nedenle, yerli üretim dalı ekonomik göstergelerinde fiyatlar Türk lirası ile belirlendiğinde bu oranların altındaki fiyat endeksi, dolar bazında fiyat düşüşlerine işaret etmektedir.

a) Üretim

(1) Yerli üretim dalının 2013 yılında 100 olan toplam benzer ürün üretim miktarının izleyen iki yılda sırasıyla 435 ve 323 seviyesine ulaştığı tespit edilmiştir.

b) Yurt içi satışlar

(1) Benzer ürünün yurtiçi satış miktarının 2013 yılında 100 olan endeksi 2014 yılında 236; 2015 yılında ise 701 seviyesinde izlenmiştir. Ürünün yurt içi satış birim fiyatları ise zarar inceleme döneminde sırasıyla 100, 75 ve 83 seviyesinde oluşmuştur.

c) İhracat

(1) Benzer ürünün ihrac satış miktarının 2013 yılında 100 olan endeksi 2014 yılında 9124; 2015 yılında ise 3500 seviyesinde izlenmiştir. Ürünün ihrac birim fiyatları ise zarar inceleme döneminde sırasıyla 100, 84 ve 97 seviyesinde oluşmuştur.

ç) Maliyet

(1) 2013 yılında 100 olan ticari maliyet birim endeksinin izleyen yıllarında 83 ve 97 seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. Ticari maliyetlerin yurt içi fiyatlara göre az düştüğü görülmektedir. Diğer taraftan, sınai maliyetler incelendiğinde ise, 2013 yılında 100 olan birim fiyat endeksinin 2014 ve 2015 yıllarında artarak sırasıyla 105 ve 119 olduğu görülmektedir.

d) Kâr

(1) 2013 yılında 100 olan yurtiçi birim kâr endeksinin izleyen iki yılda sırasıyla -146 ve -300 seviyesinde gerçekleştiği görülmüştür. Yurtdışı birim karlılık endeksinin ise 2013-2015 döneminde sırasıyla -100, -72 ve -105 seviyesinde gerçekleştiği izlenmiştir. Toplam birim karlılık endeksinin ise zarar inceleme döneminde sırasıyla 100, -243 ve -443 olarak olduğu tespit edilmiştir.

e) Stoklar ve Stok çevrim hızı

(1) 2013 yılında 100 olan stok miktarının 2014 ve 2015 dönemlerinde sırasıyla 233 ve 341 seviyesinde gerçekleştiği görülmüştür. Zarar inceleme dönemindeki satışların miktarı ile birlikte değerlendirildiğinde 2013 yılında 100 olan stok çevrim hızının 2014 ve 2015 yıllarında sırasıyla 657 ve 325 seviyesinde gerçekleştiği görülmüştür.

f) Pazar Payı

(1) 2013 yılında 100 olan yerli üretim dalına ait pazar payı endeksi izleyen 2014-2015 yıllarında sırasıyla 71 ve 52 ye düşmüştür. Yüzde olarak zaten çok düşük olan pay daha da aşağı gelmiştir.

g) Kapasite Kullanım Oranı (KKO)

(1) 2013 yılında 100 olan kapasite kullanım oranı endeksi izleyen dönemde 223 ve 165 olarak gerçekleşmiştir.

ğ) İstihdam

(1) Zarar inceleme dönemi içinde doğrudan işçi sayısı sırasıyla 100, 500 ve 384 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

h) Ürün Nakit Akışı

(1) Zarar inceleme döneminde ürün nakit akışının 2013 yılı 100 kabul edildiğinde, 2014 ve 2015 yıllarında sırasıyla -63 ve -210'a gerilediği görülmektedir.

ı) Yerli Üretim Dalı Net Satış Toplamı

(1) Benzer ürünü de kapsayan yerli üretim dalının tüm ürünlerine ilişkin net satış toplamının 2013 yılında 100 iken izleyen iki yılda sırasıyla 138 ve 160 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

i) Yatırımlardaki Artış

(1) 2013 yılında 100 olan firma tevsî yatırım endeksinin 2014 ve 2015 yıllarında sırasıyla 98 ve 111 olarak oluştuğu tespit edilmiştir.

j) Özsermaye

(1) 2013 yılında 100 olan firma özsermaye endeksinin 2014-2015 döneminde sırasıyla 109 ve 112 seviyesinde oluştuğu tespit edilmiştir.

k) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının aktiflerinin toplamına ilişkin 2013 yılında 100 olan endeksin ilerleyen yıllarda 112 ve 131 olarak oluştuğu saptanmıştır.

l) Verimlilik

(1) Yerli üretim dalının benzer ürüne ilişkin verimliliğinin 2013 yılında 100 olan endeksin takip eden iki yılda 87 ve 84 olduğu görülmüştür.

m) Ücretler

(1) Yerli üretim dalının benzer ürüne ilişkin ücretleri 2013 yılında 100 olan endeksin takip eden iki yılda 101 ve 132 olduğu görülmüştür.

n) Tespit edilen dumping marjlarının seviyesi

(1) ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçı firmalara yönelik hesaplanan dumping marjları CIF değerinin %26,99 ila %28,14 arasında değişmektedir.

Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesi

MADDE 21 - (1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatları, karlılık, stoklar, stok çevrim hızı, pazar payı, kapasite kullanım oranı, ürün nakit akışı, dönem karı/ zararı, verimlilik gibi göstergelerde olumsuzluk tespit edilmiştir.

(2) Diğer taraftan, yerli üretim dalının üretim, iç satışlar, istihdam, ücretler, yatırımlar, öz sermaye ve aktif büyüklüğünde olumlu seyir olduğu görülmektedir. Yeni kurulan ve başlangıçta sıfır olan bu göstergelerin artış eğilimi göstermek durumunda olduğu dikkate alınması gereken bir unsurdur. Ancak, endeks olarak yukarı yönlü olan eğilimlerin mutlak verileri incelendiğinde sektöre göre oldukça düşük ve potansiyelinin çok altında olduğu değerlendirilmektedir.

(3) Bu kapsamdaki tüm olumlu ve olumsuz göstergeler bir bütün olarak değerlendirilmiştir. Buna göre, zarar döneminin ilk yılı ile oluşmaya başlayan yerli üretim dalında üretim, satış gibi miktarsal verilerin artış eğiliminde olması doğal olup, dumpingli ithalata bağlı olarak satışlarını istenen seviyede arttıramaması, karlılık, kapasite kullanım oranı, nakit akışı gibi göstergeleri olumsuz seyrine devam etmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Nedenselliğe İlişkin Değerlendirmeler

Dampingli ithalat ve diğer etkenler

MADDE 22 – (1) Dampinge konu olduğu tespit edilen ÇHC Menşeli soruşturma konusu ürün ithalatına ilişkin olarak, ithalatın soruşturma döneminde miktar olarak önemli ölçüde artış kaydettiği görülmüştür. Dampingli ithalatın fiyat etkisi incelendiğinde ise, dampingli ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını %1* oranında kırdığı ve %2* oranında baskı altında tuttuğu tespit edilmiştir.

(2) Raporun 21 inci maddesinde ortaya konan tespitler çerçevesinde, yerli üretim dalının önem arz eden temel ekonomik göstergelerinde olumsuz seyir izlendiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, yerli üretim dalının özellikle, yurt içi satış fiyatları, karlılık, stoklar, stok çevrim hızı, pazar payı, kapasite kullanım oranı, ürün nakit akışı, dönem karı/ zararı, verimlilik gibi göstergelerde olumsuzluk tespit edilmiştir.

(3) Diğer taraftan, değerlendirmenin bütünlüğünü sağlamak amacıyla, yerli üretim dalı üzerinde zarara etki edebilecek diğer faktörlerde irdelenerek bütünsel bir değerlendirme gerçekleştirilmiştir. Özellikle 2013 yılı sonrasında hızla artan güneş enerjisi yatırımları, pazarda büyük genişlemeye sebebiyet vermiş başta ÇHC'den olmak üzere ülkemize ithalatın artmasına sebep olmuştur. Ayrıca, gerek soruşturma konusu ürün teknolojisindeki gelişmeler, gerekse firmaların fiyat belirleme politikalarından ötürü ülkemize gerçekleştirilen ihracatın birim fiyatlarında önemli oranda düşüş yaşanmıştır.

(4) Dampinge konu ithalatın miktar ve fiyat etkisi, tespit edilen damping marjlarının seviyesi ve dampinge konu ithalat ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin zarar inceleme dönemindeki bozulması arasındaki nedensellik bağının mevcut olduğu değerlendirilmektedir.

Diğer ülkelerden ithalat

Madde 23 - (1) Soruşturma konusu ülke dışındaki diğer ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın miktarı ve birim ithalat fiyatlarının 22 inci maddede ele alınan değerlendirmeyi değiştirmeyeceğine kanaat getirilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM Genel Değerlendirme ve Sonuç

Madde 24 - (1) Raporda belirtilen veriler çerçevesinde, damping, yerli üretim dalı üzerinde oluşan zararın ve bu ikisi arasında illiyet bağının mevcut olduğu değerlendirilmektedir.

(2) Bu minvalde, Yönetmeliğin 22 nci maddesi çerçevesinde hazırlanmış olan soruşturma raporunu değerlendiren İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'nun

T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

kararı ve Ekonomi Bakanının onayı ile aşağıda gümrük tarife istatistik pozisyonu, tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyaların Türkiye'ye ithalatında karşılarında belirtilen tutarda dampainge karşı kesin önlem uygulanması karar verilmiştir.

GTİP	Menşe	Firma Unvan	ABD Doları/m ²
8541.40.90.00.14 Fotovoltaik (solar) modül ve paneller	Çin Halk Cumhuriyeti	Hanwha Q Cells (Qidong) Co. Ltd.	20
		Zhejiang Jinko Solar Co., Ltd. ve Jinko Solar Co., Ltd.	20
		Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd.	20
		Byd (Shangluo) Industrial Co. Ltd.	20
		Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc.	20
		Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc.	20
		CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd.	20
		CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd.	20
		Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd.	20
		Trina Solar (Changzou) Science & Technology Co. Ltd.	20
		Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd.	20
		Yingli Energy (China) Co. Ltd.	20
		Hefei Chinaland Solar Energy Co. Ltd.	20
		Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd.	20
		Perlight Solar Co. Ltd.	20
		Renesola Jiangsu Ltd.	20
Diğerleri	25		